Muuhun omaisuuteen kuuluvien osakkeiden ja henkilöyhtiön yhtiöosuuksien luovutustappiot

Muuhun omaisuuteen kuuluvista osakkeista ja henkilöyhtiön yhtiöosuuksista aiheutunut luovutustappio on vähennyskelpoinen muun omaisuuden luovutusvoitoista 5 verovuoden aikana. Rajoitus ei kuitenkaan koske kiinteistöyhtiön osakkeita. Käytännössä säännös vastaa pitkälti osakkeiden luovutustappioiden nykyistä verotusta yhteisöjen TVL-tulolähteessä.

Elinkeinoverolain perusperiaatteena on menojen laaja vähennyskelpoisuus, josta voi kuitenkin olla tarpeen poiketa perustellusta syystä. Tällaisena syynä voidaan pitää esimerkiksi perusteettomien etujen estämistä. Esitetty luovutustappioita koskeva rajoitus on tarpeen estämään perusteettomien etujen syntymistä esimerkiksi tilanteessa, jossa osakkaiden henkilökohtaisia osakesijoituksia sijoitettaisiin yhtiöön. Rajoitus vähentää kannustimia sille, että luonnollinen henkilö siirtää suorat osakesijoituksensa perustamaansa omistusyhtiöön.

Esitys on asiantuntijaryhmän työhön perustuva kokonaisuus, jossa on pyritty löytämään tasapaino eri elementtien välillä. Muun omaisuuden luovutustappioiden vähennyskelpoisuutta tulisi tarkastella muun muassa suhteessa konserniavustussäännöksiin ehdotettuihin muutoksiin. Muuhun omaisuuteen kuuluvien osakkeiden luovutustappioiden rajoittamaton vähennyskelpoisuus olisi edellyttänyt yksityiskohtaista konserniavustusta koskevaa sääntelyä, minkä nähtiin johtavan valittua vaihtoehtoa monimutkaisempaan lainsäädäntöön ja tulkinnallisiin tilanteisiin.

Konserniavustusmahdollisuus laajenee tulolähdeuudistuksen yhteydessä ja konserniavustus olisi mahdollinen esimerkiksi sijoituksia passiivisesti hallinnoivien yhtiöiden verotuksessa. Konserniavustuksen laajempi käyttöala yhdessä osakkeiden luovutustappioiden rajoittamattoman vähennyskelpoisuuden kanssa mahdollistaisi osakesijoitusten luovutustappioiden hyödyntämisen eri yhtiöiden välillä konserniavustuksen tarkoitusta vastaamattomalla tavalla. Yksityishenkilöiden holdingyhtiörakenteiden osalta päädyttäisiin tilanteeseen, jossa sijoitustoiminnan harjoittaminen yhtiön kautta olisi merkittävästi suoraa omistamista edullisempaa, kun luovutustappiot voitaisiin käyttää liiketoimintayhtiön veronalaisen tulon pienentämiseen. Lisäksi laajasta vähennyskelpoisuudesta muodostuisi kannustin siirtää osakkeet luovutustappion tilanteessa muuhun omaisuuteen ja pitää ne käyttöomaisuudessa silloin, kun niistä syntyisi verovapaata luovutusvoittoa.

Muuhun omaisuuteen kuuluvien osakkeiden ja yhtiöosuuksien luovutustappioiden vähentämistä koskeva rajoitus on esityksessä pidetty mahdollisimman suppeana ja se koskee ainoastaan sellaista omaisuutta, johon perusteettomien etujen ehkäisytarve ensi sijassa kohdistuu. Esimerkiksi sekä suoraan että osakkeiden perusteella omistettu kiinteistöomaisuus on elinkeinoverolain normaalin laajan vähennyskelpoisuuden piirissä.